

ČÍS. 43.

HRUŠKA SOLNOHRADSKÁ.

SALZBURGER BIRNE. — ROUSSELET D'ÉTÉ BRUN-ROUGE.

HRUŠKA SOLNOHRADSKÁ.

Původ a roz-
šíření.

Ještě před nedávnou dobou byla solnohradka nejznámější a nejoblíbenější letní hruškou, v posledním čase však již se netěší takové oblibě, jelikož v mnoha krajích trpí skvrnitostí a granuluje přílišně, z čehož se dá souditi, že začíná stárnouti a slábnouti.

Domovinou její jest Solnohradsko, kým tam byla vypěstována, není známo. Z původního kraje rozšířila se ve všech zemích Rakouska, v Bavorsku a vůbec v jižním Německu ve větších rozměrech. Na Moravě není známější hrušky nad ni; v každém kraji ať severním ať jižním jest velmi rozšířena. Jako každá mnoho rozšířená odrůda ovocná má více jmen, tak také tato odrůda nezůstala toho ušetřena. Nejobvyklejší jméno její jest „salcburka“, „cibulka“, „fíkovka“ a „červínka“; pravé pojmenování začíná se teprve ujímati.

Poloha.

Strom se daří ve všech našich polohách vyjímaje snad nejdrsnější, kde se již ovocnému stromu vůbec špatně daří, leč v krajích teplejších rodí ovoce mnohem lepší jakosti než v krajích chladnějších.

Půda.

Daří se i v půdě chladné a vazké; půda štěrkovitá, dostatečně hluboká jí též dobře slouží. Jest málo odrůd hrušňových, které by tak malé nároky činily na polohu a půdu.

Vzrůst.

Strom roste velmi bujně, tvoří vysokou, jehlancovitou, řídkou korunu, která se teprve v pozdější době poněkud rozšíří. Tvar koruny jest v mládí i stáří tak význačný, že každý dle něho odrůdu tuto pozná. Kmen má vysoký, silný, hladký, dřevo jest velmi houževnaté a všem nepříznivým vlivům vzdorující. Tytéž vlastnosti mají větve, v koruně těsně k sobě přilehající. Když po vysazení byl dán koruně přiměřeným řezem dobrý základ, nevyžaduje později skorem žádného prořezávání. Letorosty vyvinuje dlouhé, nápadně ke špičce silné a hnědočerveně, mnohdy až do fialova zbarvené. List jest dosti velký, rovný, hladký, lesklý a tmavozelený.

Ve školce roste solnohradka velmi bujně, zpřímá, tvoří proto velmi pěkné, rovné, silné kmeny. Této dobré vlastnosti využítkují někteří majitelé školek a používají jí pro mezišlechtění. Pro drsnější krajiny se pro mezišlechtění doporučiti nemůže, jelikož její kmeny rychle přes léto rostoucí zůstávají měkké a v zimě namrzou.

Vysazuje se do domácích zahrad a štěpnic, před domy, na náměstí a návsi, do dvorů, vůbec kolem hospodářských neb obytných budov. Jsou mnohé obce, které před domky nevsadí žádný jiný strom ovocný, nežli cibulku. Chrání prý dobře budovy proti ohni, rodí mnoho dobrého, ranného ovoce, roste vysoko a nestíní do oken; pro tyto vlastnosti si jí obyvatelstvo velice váží.

Pěstuje se pouze ve tvaru vysokokmenném.

Tvar stromu.

Ovoce rodí prostředně velké, v krajích drsnějších jen malé, tvaru cibulovitého neb bergamotkovitého; tvar zůstává si věren, nemění se jako u jiných odrůd.

Ovoce.

Kalich má otevřený, velkolistý; prohlubinka jest široká, mělká a obkališí bývá rovné neb poněkud hrbolovité.

Kalich.

Stopka jest krátká neb prostředně dlouhá, silná, dřevnatá a vězí v docela nepatrném důlku; mnohé plody mají stopku ze středu ke straně dužnatým hrbolem stlačenou.

Stopka.

Plod jest barvy žlutozelené, při uzrání zeleno- neb citronově žluté; na sluneční straně jest žluť pokryta nahnědlou mdlou červení, kterou proniknouti nemůže; plody ve stínu jsou jen částečně načervenalé. Rezivě skvrny se vyskytují často poblíž kalicha. Slupka jest hladká, lesklá a slabá.

Barva.

Dužnina má býti jemná, skoro máslovitá, velmi šťavnatá a nažloutlá; kolem jádřince jest hrubozrnná, až kamínkovitá; chuť má sladkou, poněkud jemně nakyslou, velmi příjemně okořenělou.

Dužnina.

Uzrává kolem 15. srpna v krajích vinorodých a v chladnějších až koncem srpna, jakmile počne zrát, tak v několika dnech uzrají plody všechny najednou a nedají se nijakým způsobem v rychlém dozrávání zadržeti, leč snad kdyby se uložily do chladiřen, za to však tato hruška nestojí. Aby přec lepší užitek tato odrůda dala, musí se 10—14 dní před uzráním očesati a uložiti do sklepa ku poznenáhlému dozrání. Setřásati se nemá, neboť tím mnoho plodů se poškodí; jest tak křehká, že při pádu se každá roztrhne. Vyvážeti se dá, balí-li se ještě úplně tvrdá; obchodníci němečtí vyhledávají ji a vyvážejí do severního Německa.

**Dozrání
a česání.**

Na trhu našem jest velmi oblíbena; když se objeví solnohradka, nikdo jiné hrušky nekoupí. V době uzrávání poskytuje solnohradka venkovu i městu ovoce tabulové velmi dobré v hojnosti, jenom že pro krátké trvání musí se rychle spotřebovati. V některých domácnostech se též suší a upravují z ní dobrá povidla.

Zužitkování.

Solnohradku pěstovati ve větším rozsahu pro vývoz se doporučiti nemůže, za to pro místní domácí potřebu jest to hruška velmi cenná.

HRUŠKA SOLNOHRADSKÁ.